

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále také „správní orgán“ nebo „ČNB“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České národní bance“), orgán dohledu nad kapitálovým trhem podle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podnikání na kapitálovém trhu“ nebo „ZPKT“) a zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dohledu“), orgán dohledu v oblasti distribuce pojištění a zajištění dle zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o distribuci pojištění a zajištění“ nebo „ZDPZ“) a orgán dohledu dle zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o doplňkovém penzijním spoření“ nebo „ZDPS“), rozhodla dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „přestupkový zákon“) ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) v řízení z moci úřední vedeném se společností OVB Allfinanz, a.s., IČO 480 40 410, sídlem V Parku 2343/24, Chodov, 148 00 Praha 4, takto:

A.

Společnost OVB Allfinanz, a.s., IČO 480 40 410, sídlem V Parku 2343/24, Chodov, 148 00 Praha 4, byla shledána vinnou tím, že:

(i) v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o distribuci pojištění a zajištění ze vzorku 42 pojistných smluv rezervotvorného a nerezervotvorného pojištění řádně nezaznamenala v 7 případech požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s pojištěním, ve 29 případech důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění, a ve 37 případech vysvětlení dopadů sjednání pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik,

t e d y p o r u š i l a

povinnost podle ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění;

(ii) v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o distribuci pojištění a zajištění ve všech případech ze vzorku 12 pojistných smluv rezervotvorného pojištění neposkytla zákazníkovi před jejich sjednáním nebo jejich podstatnou změnou radu řádně a v souladu se zákonem, když v 10 případech nezjistila znalosti zákazníka v oblasti investic a v 6 případech neprovedla analýzu rizik, kterým

může být zákazník vystaven po dobu trvání pojištění,

t e d y p o r u š i l a

povinnost dle ustanovení § 78 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. a) bodu 2. a 4. zákona o distribuci pojištění a zajištění;

(iii) v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o doplňkovém penzijním spoření v souvislosti s distribucí doplňkového penzijního spoření přijala pobídku ve formě základní odměny ve výši 950 Kč za sjednání smlouvy o doplňkovém penzijním spoření se společností Generali penzijní společnost, a.s., IČO 618 58 692, s příspěvkem účastníka doplňkového penzijního spoření alespoň ve výši 300 Kč od společnosti Generali Česká pojišťovna a.s., IČO 452 72 956, na základě Smlouvy o spolupráci ze dne 1.1.2021, která mohla vést k porušení povinnosti jednat s účastníkem doplňkového penzijního spoření kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu stanovené v ustanovení § 126 zákona o doplňkovém penzijním spoření,

t e d y p o r u š i l a

zákaz uvedený v ustanovení § 127 zákona o doplňkovém penzijním spoření;

(iv) v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 jako investiční zprostředkovatel neuchovávala záznamy a dokumenty týkající se investičních služeb a obchodů dostatečné k tomu, aby Česká národní banka mohla sledovat, zda dodržuje požadavky podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu a zda dodržuje své povinnosti vůči zákazníkům, zejména zda poskytuje investiční služby s odbornou péčí, když ve všech případech ze vzorku 50 smluv týkajících se investic nezaznamenala informace o konkrétních investičních nástrojích, které zákazníkům na základě vyhodnocení jejich investičního profilu a určeného cílového trhu doporučila,

t e d y p o r u š i l a

povinnost stanovenou v ustanovení § 32 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu ve spojení s ustanovením § 17 odst. 1 téhož zákona,

č í m ž s e d o p u s t i l a

ad (i) přestupku podle ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (ii) přestupku podle ustanovení § 114 odst. 1 písm. l) zákona o distribuci pojištění a zajištění;

ad (iii) přestupku podle ustanovení § 160 odst. 5 písm. d) zákona o doplňkovém penzijním spoření a

ad (iv) přestupku podle ustanovení § 166 odst. 1 písm. j) zákona o podnikání na kapitálovém trhu,

a z a t o s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 166 odst. 3 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu pokuta ve výši 1 000 000 Kč (slovy jeden milion korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

B.

Společnosti OVB Allfinanz, a.s., IČO 480 40 410, sídlem V Parku 2343/24, Chodov, 148 00 Praha 4, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění účinném do 30.6.2024, ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením své právní povinnosti, ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je společnost OVB Allfinanz, a.s., IČO 480 40 410, sídlem V Parku 2343/24, Chodov, 148 00 Praha 4, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

A. Identifikace účastníka řízení, kontrola a průběh řízení

1. Společnost OVB Allfinanz, a.s., IČO 480 40 410, sídlem V Parku 2343/24, Chodov, 148 00 Praha 4 (dále též jen „účastník řízení“), byla do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze (oddíl B, vložka 9697) zapsána dne 11.12.1992¹.
2. Účastník řízení byl v seznamu regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu vedeného ČNB (dále jen „Registr ČNB“) ke dni zahájení kontroly zapsán jako samostatný zprostředkovatel (dále jen „SZ“, resp. „PZ“ jako pojišťovací zprostředkovatel) v oblasti distribuce pojištění a zajištění a podle údajů v Registru ČNB k tomuto dni spolupracoval s 2 250 vázanými zástupci (dále jen „VZ“) podle ZDPZ a se 7 pojišťovnami² a 5 pobočkami zahraničních pojišťoven v ČR³.
3. Ke dni zahájení kontroly, tj. k 8.8.2022, byl účastník řízení oprávněn vykonávat činnost investičního zprostředkovatele (dále jen „IZ“) podle ustanovení § 29 ZPKT na základě registrace ČNB ze dne 2.4.2001. Podle údajů v Registru ČNB účastník řízení ke dni zahájení kontroly spolupracoval s 1 686 VZ podle ZPKT a byl ve smluvním vztahu se 4 poskytovateli investičních služeb^{4,5}.

¹ Výpis z obchodního rejstříku.

² Allianz pojišťovna, a.s., Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, Generali Česká pojišťovna a.s., Komerční pojišťovna, a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group a UNIQA pojišťovna, a.s.

³ D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka pro ČR, INTER PARTNER ASSISTANCE, organizační složka, MetLife Europe d.a.c., pobočka pro Českou republiku, NN Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku a YOUPLUS Životní pojišťovna, pobočka pro Českou republiku.

⁴

⁵ Účastník řízení byl ke dni zahájení kontroly rovněž oprávněn vykonávat činnost SZ podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 257/2016 Sb.“)

se zkušeností zákazníka v oblasti investic, jeho rizikové tolerance a schopnosti nést ztráty používal vlastní *Investiční dotazník*.

10. Dodržování povinností při poskytování investičních služeb dle ZPKT bylo posuzováno v období od 1.1.2021 do dne zahájení kontroly tj. 8.8.2022, (dále též jen „kontrolované období ZPKT“), pokud nebude dále uvedeno jinak.
11. Produkce účastníka řízení v oblasti poskytování investičních služeb za kontrolované období ZPKT podle údajů v předložené¹⁴ evidenci přijatých a předaných pokynů týkajících se investičních nástrojů, evidenci smluv týkajících se poskytovaných investičních služeb a evidenci osob (dále jen „evidence IZ“) činila 3 174 smluv týkajících se investic a 37 540 pokynů. Účastník řízení je oprávněn poskytovat zákazníkům hlavní investiční službu přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 písm. a) ZPKT a hlavní investiční službu investiční poradenství týkající se investičních nástrojů ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 písm. e) téhož zákona.
12. Za účelem kontroly plnění zákonných požadavků týkajících se činnosti IZ byl vybrán vzorek 50 smluv týkajících se investic¹⁵, včetně souvisejících pokynů (dále jen „zákaznická složka IZ“). Účastník řízení plnil informační povinnost vyplývající z ustanovení § 15d ZPKT prostřednictvím dokumentu *Informační memorandum*, který je součástí *Záznamu o jednání s klientem*. Povinnost získat informace o odborných znalostech a zkušenostech v oblasti investic, finančním zázemí, vč. schopnosti nést ztráty, a investičních cílech, vč. tolerance k riziku, vyplývající z ustanovení § 15h ZPKT pak plnil prostřednictvím formuláře *Investiční dotazník – fondy (IDF)*¹⁶ (dále jen „ID“).
13. Dodržování povinností v oblasti doplňkového penzijního spoření (dále jen „DPS“) bylo posuzováno v období od 1.1.2021 do dne zahájení kontroly, tj. 8.8.2022 (dále též jen „kontrolované období DPS“), pokud nebude dále uvedeno jinak. Produkce účastníka řízení v oblasti distribuce DPS činila za kontrolované období DPS podle údajů v předložené evidenci¹⁷ celkem 7 338 zprostředkovaných smluv. Za účelem kontroly plnění povinností vyplývajících ze ZDPS byl vybrán vzorek 30 smluv o DPS¹⁸, včetně veškeré dostupné dokumentace, která se k vybraným obchodním případům vztahovala (dále jen „účastnická složka“).
14. Správní orgán uvádí, že po vyhodnocení zjištění v rámci kontroly vydal příkaz č.j. 2024/1378/650 ze dne 4.1.2024, kterým bylo zahájeno řízení s účastníkem řízení a který byl vydán včas a nedošlo k prekluzi odpovědnosti za v něm uvedené skutky (vše viz níže). Vzhledem k vymezení kontrolovaného období, resp. trvání protiprávního jednání účastníka řízení (od 1.1.2021 do 8.8.2022), nemohlo dojít ke zmeškání lhůty

¹⁴ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 9.9.2022 pod č. j. 2022/092910/CNB/650 (složka 35, soubor *Evidence osob.xlsx*) a dne 8.11.2021 pod č. j. 2022/118324/CNB/650 (složka 27, soubor *Evidence_smluv_a_přijatých_a_předaných_pokynů_ver2.xlsx*).

¹⁵ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 20.9.2022 pod č. j. 2022/094217/CNB/650 (složka IZ), dne 26.10.2022 pod č. j. 2022/112145/CNB/650 (složka 6), dne 19.12.2022 pod č. j. 2022/135299/CNB/650 (složky 15, 16 a 19) a dne 13.1.2023 pod č. j. 2023/006810/CNB/650 (složky 5 a 6).

¹⁶ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 9.9.2022 pod č. j. 2022/092910/CNB/650 (složka 32, soubor *esd-idf-v33.pdf*).

¹⁷ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 9.9.2022 pod č. j. 2022/092910/CNB/650 (složka 47, soubor *DPS.xlsx*).

¹⁸ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 20.9.2022 pod č. j. 2022/094217/CNB/650 (složka DPS), dne 26.10.2022 pod č. j. 2022/112145/CNB/650 (složka 31) a dne 15.3.2022 pod č. j. 2023/031225/CNB/650 (složka 1).

podle ustanovení § 29 písm. a) a § 30 přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o ČNB¹⁹, a to i s ohledem na skutečnost, že některá vytykána jednání účastníka řízení jsou trvajícím či pokračujícím přestupkem, když promlčecí doba činí 5 let ode dne následujícího po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku nebo odstranění protiprávního stavu. Nadto podle ustanovení § 32 odst. 2 písm. b) přestupkového zákona došlo doručením příkazu (tj. dne 4.1.2024) k přerušení promlčecí doby, přičemž přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.

15. Proti uvedenému příkazu podal dne 11.1.2024 účastník řízení odpor č.j. 2024/6190/650, kterým byl příkaz zrušen a bylo pokračováno v řízení. Dne 7.3.2024 byl účastník řízení vyzván pod č.j. 2024/33450/650 k seznámení se správním spisem a vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí. Dne 14.3.2024 účastník řízení nahlížel do správního spisu, o čemž byl pořízen protokol č.j. 2024/35580/650. Dne 14.3.2024 požádal účastník řízení o prodloužení lhůty k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí o dalších 14 pracovních dní. Této žádosti bylo dne 15.3.2024 pod č.j. 2024/36311/650 vyhověno. Dne 16.4.2024 pod č.j. 2024/47233/650 a č.j. 2024/47234/650 zaslal účastník řízení vyjádření k podkladům („dále jen „vyjádření k podkladům“).²⁰ Dne 28.6.2024 pod č.j. 2024/79616/650 zaslal účastník řízení doplnění vyjádření k podkladům pro rozhodnutí (týkající se pouze žádosti o neuveřejnění rozhodnutí popř. jeho uveřejnění pouze v anonymizované podobě).

B. Skutková zjištění a jejich právní posouzení

Ad (i) výroku – Záznam z jednání

16. V souladu s ustanovením § 77 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění získá pojišťovací zprostředkovatel před sjednáním nebo podstatnou změnou pojištění od zákazníka informace týkající se jeho požadavků, cílů a potřeb. Podle ustanovení § 77 odst. 2 téhož zákona poskytne pojišťovací zprostředkovatel na základě získaných informací zákazníkovi doporučení, aby se mohl zákazník rozhodnout, zda sjedná nebo podstatně změni pojištění.
17. Podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění vyhotoví pojišťovací zprostředkovatel z jednání, které vedlo ke sjednání nebo podstatné změně pojištění, zejména na základě informací poskytnutých zákazníkem a v závislosti na charakteru pojištění, záznam z jednání obsahující požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s pojištěním, své doporučení a důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění. Podle ustanovení § 79 odst. 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění je součástí záznamu z jednání (dále též jen „ZJ“) i vysvětlení dopadů sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik.
18. K plnění uvedené povinnosti účastník řízení využíval vlastní ZJ²¹. Kontrolou předložených zákaznických složek PZ bylo zjištěno, že účastník řízení v případě níže

¹⁹ U přestupku, k jehož projednání je příslušná Česká národní banka podle tohoto anebo jiného zákona nebo podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 1 000 000 Kč, činí promlčecí doba 5 let. Byla-li promlčecí doba u tohoto přestupku přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 10 let od jeho spáchání.

²⁰ Vše viz příloha spisu Sp/2023/245/573.

²¹ Dokument *Záznam o jednání s klientem*, viz bod 9.

uvedených pojistných smluv řádně nezaznamenal všechny požadavky a potřeby zákazníka.

19. V případě pojistných smluv č. ██████████²², ██████████²³, ██████████²⁴, ██████████²⁵, ██████████²⁶ a ██████████²⁷ nebyly požadavky, cíle a potřeby zákazníků řádně zaznamenány, když bylo v ZJ pouze křížkem označeno „Zajištění příjmu“, aniž by jakékoliv požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s pojištěním byly v ZJ zaznamenány. V případě pojistné smlouvy č. ██████████²⁸ byly pojištěny 4 osoby, přičemž požadavky, cíle a potřeby byly zaznamenány pouze k hlavnímu pojištěnému, ve vztahu k dalším pojištěným osobám zaznamenány nebyly.
20. Kontrolou zákaznických složek bylo zjištěno, že v případě smlouvy neživotního pojištění č. ██████████ účastník řízení v ZJ nezaznamenal žádný důvod doporučení pro sjednání daného pojištění. Dále bylo kontrolou zjištěno, že u 28 níže uvedených zákaznických složek zaznamenal v ZJ vyjádření, která nelze považovat za důvody, na kterých zakládá svá doporučení pro sjednání daného pojištění, neboť svým charakterem doporučení daného pojištění neodůvodňují:
- v 16 případech rizikového životního pojištění a 2 případech neživotního pojištění byl uveden důvod doporučení "Jen ochrana před finančními dopady životních a neživotních rizik";
 - v případě smluv č. ██████████ a ██████████ bylo jako důvod doporučení uvedeno "Povinné ručení";
 - v případě smluv č. ██████████ a ██████████ bylo jako důvod doporučení pojištění zaznamenáno "Pojištění majetku";
 - v případě smluv č. ██████████, ██████████ a ██████████ bylo jako důvod doporučení zaznamenáno "Pojištění majetku a odpovědnosti";
 - v případě smlouvy č. ██████████ bylo jako důvod doporučení uvedeno "Ochrana vozidla - havarijní pojištění + povinné ručení";
 - v případě smlouvy č. ██████████ byl uveden důvod doporučení "Pojistná ochrana při cestách do zahraničí";
 - v případě smlouvy č. ██████████ bylo jako důvod doporučení zaznamenáno "Pojištění právní ochrany".
21. Pouze individualizovaný a konkrétní důvod doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu daného pojištění umožňuje zákazníkovi učinit rozhodnutí, zda dané pojištění sjedná, resp. změní, a jeho řádné zaznamenání je pak nutnou podmínkou pro možnost rekonstruovat rozhodovací proces účastníka řízení.

²² Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 20.9.2022 pod č. j. 2022/094217/CNB/650 (složka PZ, podsložka ██████████).

²³ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 20.9.2022 pod č. j. 2022/094217/CNB/650 (složka PZ, podsložka ██████████).

²⁴ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 20.9.2022 pod č. j. 2022/094217/CNB/650 (složka PZ, podsložka ██████████).

²⁵ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 20.9.2022 pod č. j. 2022/094217/CNB/650 (složka PZ, podsložka ██████████).

²⁶ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 19.12.2022 pod č. j. 2022/135299/CNB/650 (složka 28, podsložka 01 ██████████).

²⁷ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 19.12.2022 pod č. j. 2022/135299/CNB/650 (složka 28, podsložka 03 ██████████).

²⁸ Viz příloha spisu: Přijato ČNB dne 20.9.2022 pod č. j. 2022/094217/CNB/650 (složka PZ, podsložka ██████████).

22. Kontrolou obsahu předložených zákaznických složek bylo dále zjištěno, že účastník řízení v případě smlouvy neživotního pojištění č. ██████████ nezaznamenal v ZJ žádný dopad sjednání pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik. Dále v níže uvedených 36 případech účastník řízení zaznamenal v ZJ vysvětlení dopadů sjednání resp. změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik v podobě vyjádření, která však nelze považovat za vysvětlení dopadů sjednání daného pojištění na zákazníka, neboť svým charakterem toto vysvětlení nepodávají:
- ve 31 případech (z toho ve 4 případech se jednalo o rezervotvorné životní pojištění) zaznamenal „Povinnost platit sjednané pojistné“;
 - ve 4 případech (ve všech se jednalo o rezervotvorné životní pojištění) uvedl „Povinnost platit sjednané pojistné; Klient byl poučen o poplatkové struktuře investiční části sjednávaného pojištění.“;
 - v případě smlouvy č. ██████████ zaznamenal „Povinnost platit poplatky a splátky dle smlouvy. Po dobu fixace v nezměněné výši.“
23. Výše uvedené vyjádření „Povinnost platit sjednané pojistné“ a obdobné formulace nelze považovat za dopad sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka. Dopadem jsou chápána rizika nad rámec běžných rizik plynoucích z uzavření smluvního vztahu, za což se povinnost platit pojistné nepovažuje.
24. Účastník řízení namítá ve vyjádření k podkladům to, že správní orgán zveličuje význam záznamu z jednání, když dle jeho názoru samotné nevyhotovení záznamu nemůže poškodit klienta. Správní orgán k uvedenému uvádí, že vyhotovení záznamu z jednání je jednou ze základních povinností pojišťovacího zprostředkovatele stanovenou mu zákonem a zprostředkovaně může jeho nepořízení poškodit klienta, neboť v případě jeho nevyhotovení je proces vyhodnocení požadavků, cílů a potřeb zákazníka ze strany účastníka řízení nerekonstruovatelný a tedy není možno odhalit případné pochybení, kterému by bylo možno se do budoucna u dalších zákazníků vyhnout.
25. K další námitce účastníka řízení, že součástí záznamu z jednání byly i povinné informace dle ZDPZ či nařízení PRIIPs²⁹, popř. nařízení Komise (EU) 2017/1469 ze dne 11.8.2017, kterým se stanoví standardizovaný formát pro informační dokument o pojistném produktu, a tedy zákazník byl o dopadech pojištění včetně souvisejících rizik informován a jeho opakování v záznamu z jednání by bylo nadbytečně formalistické, lze uvést, že účastník řízení odkazuje na to, že dopady sjednání pojištění na zákazníka, vč. souvisejících rizik, obsahují povinně předávané dokumenty. Správní orgán nepovažuje zájem na dodržování zákonné povinnosti ze strany účastníka řízení za přehnaně formalistický. Nahlédnutím do vzorku pojistných smluv lze v ZJ identifikovat, že obsahuje v části *Poskytnutí rady u produktů rezervotvorného pojištění* sdělení „Klient se seznámil s Modelacemi životního pojištění, Souhrnnými vyjádřeními informací k rezervotvornému pojištění a Sděleními klíčových informací (KID) a pojistnými podmínkami shora uvedených produktů“. V téže části ZJ bylo uvedeno následující tvrzení: „Dopad: Povinnost platit sjednané pojistné“. Dle názoru správního orgánu mají být tyto dopady obsahem přímo záznamu z jednání, což ale, jak je uvedeno výše, nebyly. I pokud by samostatný zprostředkovatel mohl pouze odkázat na jiné

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1286/2014 o sděleních klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou či nařízení Komise (EU) 2017/1469 ze dne 11. srpna 2017, kterým se stanoví standardizovaný formát pro informační dokument o pojistném produktu

dokumenty, které by předmětné dopady obsahovaly (což ale ZDPZ vylučuje, když požaduje, aby byly součástí ZJ), pak by tyto dopady měly být dostatečně individualizované pro konkrétního zákazníka a konkrétní pojistný produkt. Zmíněné povinně předávané dokumenty (KID, IPID, apod.) mají obsah zcela standardizovaný, když pouze shrnují klíčové informace ve vztahu ke konkrétnímu (např. pojistnému) produktu týkající se např. jeho rizikovitosti, výkonnosti, nákladovosti s cílem zajistit vzájemnou srovnatelnost produktů pro retailové zákazníky a žádné vysvětlení dopadů na konkrétního zákazníka tak neobsahují, neboť nejsou vytvářeny ve vztahu ke konkrétnímu zákazníkovi. Dopadem sjednání nebo podstatné změny pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik se navíc rozumí i rizika nad rámec běžných rizik plynoucích z uzavření smluvního vztahu, jak již bylo uvedeno v příkazu i v protokolu o kontrole.

26. Z výše uvedeného tak vyplývá, že účastník řízení nevyhotovil záznamy z jednání v souladu s požadavky ustanovení § 79 ZDPZ. Účastník řízení nedoložil k předmětnému kontrolnímu vzorku pojistných smluv žádné podklady prokazující splnění povinnosti zaznamenat v ZJ požadavky, cíle a potřeby související s pojištěním, důvody, na kterých založil svá doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění, ani vysvětlení dopadů sjednání pojištění, včetně souvisejících rizik. K uvedenému zjištění účastník řízení přijmul opatření k nápravě (v podobě aktualizace zákaznické dokumentace a proškolení příslušných pracovníků včetně pracovníků v oblasti kontroly), jehož účinnost však bude možno ověřit až při případné další kontrole. Toto přijetí opatření k nápravě však nemůže zcela vést k zániku deliktní odpovědnosti účastníka řízení, ale bylo k němu přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při stanovení výše sankce (viz níže).
27. Pokud jde o námitku účastníka řízení v odporu, že není splněna podmínka pro použití protokolu o kontrole jako jediného podkladu v řízení o vydání příkazu ve smyslu § 150 odst. 2 správního řádu a analogicky ani v řízení o vydání rozhodnutí o přestupku podle § 81 přestupkového zákona, když nedošlo ze strany správního orgánu k vypořádání všech účastníkem řízení podaných námitek proti obsahu protokolu o kontrole včetně námítky legitimního očekávání v souladu se zákonem, resp. v souladu s § 14 odst. 1 kontrolního řádu, a tím správní orgán porušil právo účastníka řízení na účinnou obranu, neboť mu upřel možnost seznámit se v rámci řádného vypořádání námitek v zákonem stanoveném termínu s protiargumentem správního orgánu k této námitce, správní orgán uvádí následující. Za prvé účastník řízení zaměňuje pojmy vyřízení námitek a vypořádání námitek, což jsou odlišné pojmy. Uvedené ustanovení správního řádu směřuje k tomu, aby námítky proti protokolu o kontrole byly vyřízeny v souladu s ustanovením § 14 kontrolního řádu, tj. některým ze způsobů zde uvedených (námitkám vyhoví, částečně vyhoví nebo je zamítne, popř. je vyřídí v rámci zahájeného správního řízení nebo je předá k vyřízení příslušnému jinému správnímu orgánu). Uvedený postup byl v případě námitek účastníka řízení beze zbytku dodržen. Za druhé, z § 81 přestupkového zákona, který je speciální k § 150 odst. 2 správního řádu, přičemž rozhodnutím o přestupku je třeba rozumět nejen rozhodnutí ve věci, ale také příkaz, lze dovodit toliko to, že v řízení o přestupku, které by navazovalo na výkon kontroly, může být protokol o kontrole jediným podkladem v řízení a také jediným podkladem konečného rozhodnutí o přestupku. Smyslem je umožnit zjednodušené řízení bez vlastního dokazování v případě, kdy existuje protokol o kontrole (obsahující kontrolní zjištění), se kterým se obviněný v rámci kontroly již seznámil. Z výše uvedeného pak vyplývá, že se účastník řízení s obsahem protokolu o kontrole seznámil, když proti němu podal námítky, a tyto námítky byly předepsaným způsobem vyřízeny. Nadto protokol o kontrole jakož

i případné rozhodnutí o námitkách jsou akty, jimiž nejsou kontrolované osobě ukládány žádné povinnosti ani jí jimi nejsou zakládána žádná práva, a protokol o kontrole ani rozhodnutí o námitkách nejsou rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 68 správního řádu, o čemž byl účastník řízení v závěru protokolu o kontrole poučen. Vzhledem k tomu, že účastník řízení podal proti příkazu odpor, považuje správní orgán výše uvedenou námitku účastníka řízení za bezpředmětnou, když podkladem pro toto rozhodnutí není samotný protokol o kontrole, ale také další dokumenty a listiny, včetně vyjádření účastníka řízení, které jsou součástí správního spisu.

28. Pokud jde o námitky účastníka řízení vznesené proti bodu 2.1.4 protokolu o kontrole, že již před zahájením kontroly přijal opatření v podobě podstatného rozšíření informací zaznamenávaných v oddílech B5, B6 a D1 ZJ, tedy informace o stávajícím portfoliu klienta, jeho požadavcích a potřebách, přehledu sjednaných, změněných či ukončených smluv, což správnímu orgánu sdělil dne 20.10.2021, a že správní orgán o podobě smluvní dokumentace před tímto datem a o účastníkem řízení přijatých nápravných opatřeních věděl již z úřední činnosti, správní orgán uvádí, že předmětem kontrolních zjištění byly nedostatky v ZJ týkající se vybraného vzorku smluv zprostředkovaných v kontrolovaném období. Skutečnost, že účastník řízení před zahájením kontroly provedl úpravu ZJ spočívající v rozšíření zaznamenávaných informací, nemá vliv na výše popsané skutkové zjištění, že účastník řízení nedoložil k předmětnému kontrolnímu vzorku pojistných smluv žádné podklady prokazující splnění povinnosti zaznamenat v ZJ požadavky, cíle a potřeby související s pojištěním, důvody, na kterých založil svá doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění, ani vysvětlení dopadů sjednání pojištění, včetně souvisejících rizik.
29. **Na základě shora uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 ze vzorku 42 pojistných smluv rezervotvorného a nerezervotvorného pojištění řádně nezaznamenal v 7 případech požadavky, cíle a potřeby zákazníka související s pojištěním, ve 29 případech důvody, na kterých zakládá své doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění, a ve 37 případech vysvětlení dopadů sjednání pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik, čímž porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 79 odst. 1 a 2 zákona o distribuci pojištění a zajištění, a tím se dopustil přestupku upraveného v ustanovení § 114 odst. 1 písm. m) téhož zákona.**

Ad (ii) výroku – Rada zákazníkovi

30. Podle ustanovení § 78 odst. 1 ZDPZ poskytne PZ před sjednáním nebo podstatnou změnou rezervotvorného pojištění zákazníkovi radu týkající se vhodnosti těchto právních jednání pro zákazníka.
31. Podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. a) ZDPZ se rada poskytuje na základě analýzy 1. požadavků, cílů a potřeb získaných od zákazníka, 2. rizik, kterým může být zákazník vystaven po dobu trvání pojištění, 3. finanční situace zákazníka, 4. znalostí a zkušeností zákazníka v oblasti investic, 5. rizikové tolerance zákazníka a jeho schopnosti nést ztráty a 6. právních vztahů zákazníka týkajících se dalších produktů finančního trhu.
32. Rada je přítom při sjednávání nebo podstatné změně rezervotvorného pojištění podle § 78 odst. 1 ZDPZ povinným pravidlem jednání a účastník řízení ji před sjednáním nebo podstatnou změnou rezervotvorného pojištění musí zákazníkovi poskytnout. Radu však může poskytnout pouze tehdy, pokud má informace v míře nezbytné pro provedení

podstatnou změnou rezervotvorného pojištění musí zákazníkovi poskytnout. Radu však účastník řízení může poskytnout pouze tehdy, pokud má informace v míře nezbytné pro provedení analýzy ve smyslu ustanovení § 78 odst. 2 písm. a) ZDPZ. Při nedostatečných informacích pak nesmí účastník řízení zákazníkovi doporučovat sjednání rezervotvorného pojištění, ani jej podněcovat ke sjednání nevhodného produktu, např. předložením formuláře s předtištěným políčkem odmítnutí poskytnutí informace a současným souhlasem zákazníka s nevhodným pojištěním či s takovým pojištěním, u něhož nelze jeho vhodnost posoudit.

36. V rámci kontroly byl prověřen vzorek pojistných smluv, včetně veškeré dostupné dokumentace, která se k vybraným obchodním případům vázala, přičemž lze uzavřít, že součástí dokumentace nebyly ve vztahu k prověřovanému kontrolnímu vzorku informace o znalostech zákazníka v oblasti investic. Předmětem kontroly tedy nebyl pouze obsah investičního dotazníku účastníka řízení, nýbrž celé zákaznické složky a v nich zaznamenané informace. Při kontrole konkrétního obchodního případu jsou vždy posuzovány dokumenty, které VZ skutečně využil (vzorové dokumenty jsou proto nerelevantní). Obsah investičního dotazníku pak také nepodléhá schvalování ČNB, což ovšem neznamená, že tento nemá naplňovat všechny požadavky zákona a taktéž má být v tomto smyslu vyplňován.
37. K námitce účastníka řízení ohledně legitimního očekávání o správnosti dotazníku a postupů účastníka řízení lze uvést, že i dle judikatury (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.5.2023, č. j. 1 As 195/2022 – 30) skutečnost, že správní orgán provede u určitého subjektu kontrolu, neodhalí určité nedostatky, a v kontrolním protokolu dokonce konstatuje správnost postupu (resp. o nesprávnosti postupu pomlčí), nezakládá legitimní očekávání kontrolovaného subjektu, že postupuje v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5.8.2022, č. j. 3 Afs 82/2020 – 41) dále judikoval, že tím, že správní orgán určité jednání ponechává bez postihu, byť je k tomu vybaven potřebnými pravomocemi, takové jednání ještě bez dalšího neaprobujeme jako správné a souladné se zákonem. Pouhá nečinnost správního orgánu v oblasti postihování deliktního jednání bez dalšího nezakládá legitimní očekávání, že dosud nepostihované jednání není deliktním jednáním, resp. že nebude postihováno ani nadále. Účastníku řízení se současně nedostalo žádného konkrétního ujištění ze strany správního orgánu, že jedná v souladu s právem.
38. Účastník řízení byl v rámci kontroly mimo jiné vyzván³³ k vyjádření (bod č. 44), jakým způsobem analyzuje znalosti zákazníka v oblasti investic, jelikož tato informace nebyla zaznamenána nikde v předložené dokumentaci ke vzorku pojistných smluv. Relevantní podklady ke konkrétním pojistným smlouvám, které by prokazovaly plnění výše uvedené povinnosti, však účastník řízení nepředložil. V rámci kontroly bylo posuzováno 12 smluv rezervotvorného pojištění včetně veškeré dostupné dokumentace, která se k vybraným obchodním případům vázala (a bylo ze strany správního orgánu vyžadováno vše, co účastník řízení uchovává, tj. např. smlouva, záznam požadavků a potřeb zákazníka a důvodů, na nichž bylo založeno doporučení pojistného produktu, popř. jiná komunikace se zákazníkem, investiční dotazníky a jejich vyhodnocení, dokumenty potvrzující poskytnutí rady vč. prohlášení o vhodnosti, informace o zprostředkovateli, souhrnné vyjádření informací k rezervotvornému pojištění, AML dotazníky, intervence atp., tedy celá zákaznická složka). Kontrolou 12 zákaznických složek rezervotvorného

³³ Viz příloha spisu Složka PODKLADY, soubor 103447_Výzva k poskytnutí podkladů III.pdf

pojištění bylo zjištěno, že v 10 případech nebyly součástí dokumentace informace o znalostech zákazníka v oblasti investic. Dále bylo kontrolou zjištěno, že v 6 případech nebylo z dokumentace zřejmé, že účastník řízení provedl analýzu rizik, kterým může být zákazník vystaven po dobu trvání pojištění.

39. Účastník řízení byl dále opakovaně informován (např. v rozhodnutí o námitkách), že byla prověřena veškerá předložená dokumentace, která se k vybraným obchodním případům vázala, přičemž ani v jednom případě nebyla součástí předmětných zákaznických složek informace o odborných znalostech daného zákazníka v oblasti investic. V rámci předložených námitek proti kontrolnímu protokolu a proti tomuto kontrolnímu zjištění účastník řízení nepředložil žádné nové podklady, které by prokazovaly, že je kontrolní zjištění uvedené v protokolu nesprávné, tedy že všechny informace nutné pro řádné provedení analýzy ve smyslu § 78 odst. 2 písm. a) ZDPZ od v protokolu uvedených zákazníků získal. ZDPZ nestanoví povinnost získávat a zaznamenávat informace pouze prostřednictvím investičního dotazníku, posuzována je tedy vždy veškerá účastníkem řízení jako pojišťovací zprostředkovatelem předložená dokumentace spjatá s vybraným obchodním případem (pojistnou smlouvou).
40. K námitce účastníka řízení o tom, že nebyl naplněn materiální znak přestupku, správní orgán uvádí i s odkazem na příslušnou judikaturu (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14.2.2024, č. j. 7 Ads 326/2023-33), že pokud určitý jednání naplňuje formální znaky přestupku, pak naplňuje v běžně se vyskytujících případech i materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti, tedy nenaplnění materiálního znaku přestupku je v takových případech zcela výjimečné. Účastník řízení své tvrzení navíc nikterak nedoložil a skutečnost, že u pojistných smluv rezervotvorného pojištění neposkytl zákazníkovi před jejich sjednáním radu řádně a v souladu se zákonem, naplňuje i materiální znak přestupku, tj. společenskou škodlivost resp. nebezpečnost daného přestupku, kdy v důsledku tohoto jednání mohl být zákazníkům zprostředkován pro ně nevhodný produkt, a to, že k tomuto nedošlo, nikterak nesnižuje závažnost a nebezpečnost jednání účastníka řízení vůči jeho zákazníkům.
41. Účastník řízení tedy ve výše uvedených případech nezjistil všechny informace nutné pro řádné provedení analýzy ve smyslu ustanovení § 78 odst. 2 písm. a) ZDPZ, přesto zákazníkovi doporučil sjednání rezervotvorného pojištění a zprostředkoval sjednání pojistné smlouvy, aniž by byl schopen posoudit vhodnost tohoto produktu pro zákazníka. Účastník řízení tak porušil povinnost týkající se poskytnutí rady. K uvedenému zjištění účastník řízení uvedl, že přijme opatření k nápravě (v podobě aktualizace investičního dotazníku), jehož účinnost však bude možno ověřit až při případné další kontrole. Toto přijetí opatření k nápravě však nemůže zcela vést k zániku deliktní odpovědnosti účastníka řízení, ale bylo k němu přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při stanovení výše sankce (viz níže).
42. **Na základě shora uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 ve všech případech ze vzorku 12 pojistných smluv rezervotvorného pojištění neposkytl zákazníkovi před jejich sjednáním nebo jejich podstatnou změnou radu řádně a v souladu se zákonem, když v 10 případech nezjistil znalosti zákazníka v oblasti investic a v 6 případech neprovedl analýzu rizik, kterým může být zákazník vystaven po dobu trvání pojištění, čímž porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 78 odst. 1 zákona o distribuci pojištění a zajištění ve spojení s § 78 odst. 2 písm. a) bodu 2. a 4. zákona o distribuci pojištění**

a zajištění, a tím se dopustil přestupku upraveného v ustanovení § 114 odst. 1 písm. l) téhož zákona.

Ad (iii) výroku – Přijímání pobídek dle ZDPS

43. Podle ustanovení § 126 ZDPS jedná SZ s účastníkem kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu. Podle ustanovení § 127 ZDPS nesmí SZ v souvislosti se svojí činností nebo zprostředkováním DPS přijmout, nabídnout nebo poskytnout poplatek, odměnu nebo nepeněžitou výhodu (dále jen "pobídka"), která může vést k porušení povinností vyplývajících z ustanovení § 126 téhož zákona. Podle ustanovení § 128 ZDPS pak platí, že pobídka je v mezích § 126 a 127 přípustná, pokud je hrazena a) účastníkem, za účastníka nebo je vyplácena účastníkovi a není v rozporu s § 127, nebo b) třetí straně či pro třetí stranu nebo poskytována třetí stranou či za třetí stranu a 1. účastník byl před zprostředkováním doplňkového penzijního spoření jasně, srozumitelně a úplně písemně informován o existenci a povaze pobídky a výši nebo hodnotě pobídky nebo způsobu jejího výpočtu, pokud ji nelze zjistit předem, 2. pobídka přispívá ke zlepšení kvality doplňkového penzijního spoření nebo jeho zprostředkování a 3. pobídka není v rozporu s povinností podle § 127. Přípustná je pobídka, která umožní doplňkové penzijní spoření nebo jeho zprostředkování nebo je pro tyto účely nutná a jejíž povaha není v rozporu s povinností podle § 126.
44. Analýzou předložených smluv s penzijními společnostmi, na jejichž základě účastník řízení zprostředkovává DPS, bylo zjištěno, že účastník řízení uzavřel s 8 penzijními společnostmi smlouvu o obchodním zastoupení případně smlouvu o spolupráci při nabízení a zprostředkování DPS, na základě kterých je účastník řízení za zprostředkování smlouvy o DPS poskytována pobídka. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení uzavřel dne 1.1.2021 Smlouvu o spolupráci se společností Generali Česká pojišťovna a.s. (dále jen „Generali ČP“)³⁴, na základě které je účastník řízení odměňován společností Generali ČP, a to ve formě základní odměny ve výši 950 Kč za sjednání smlouvy o DPS s příspěvkem účastníka doplňkového penzijního spoření ve výši nejméně 300 Kč se společností Generali penzijní společnost, a.s., IČO 618 58 692, (dále jen „Generali PS“) při dodržení všech podmínek dle čl. I. bodu 1.1. a 1.2 výše uvedené smlouvy, neboť společnost Generali ČP má dle preambule smlouvy „zájem podpořit distribuci penzijních produktů nabízených Generali PS, která je součástí skupiny Generali. Proto hodlá zajistit adekvátní podmínky a zdroje pro nabízení produktů Generali PS u Zprostředkovatele“.
45. Z předmětných smluv uzavřených s penzijními společnostmi vyplývá, že účastník řízení za zprostředkování smlouvy o DPS v případě 7 penzijních společností obdrží pobídku od příslušné penzijní společnosti, kdy maximální výše pobídky je stanovena v souladu s ustanovením § 63 ZDPS. V případě zprostředkování smlouvy o DPS pro Generali PS, jsou-li splněny podmínky popsané ve výše zmíněné Smlouvě o spolupráci, účastník řízení obdrží pobídku od Generali PS (ve výši zákonného maxima, tj. pro rok 2021 ve výši 2 590 Kč a pro rok 2022 ve výši 2 750 Kč)³⁵ a současně též pobídku od Generali ČP (ve výši 950 Kč). Analýzou těchto smluv o obchodním zastoupení bylo zároveň

³⁴ Viz příloha spisu Složka PODKLADY, soubor GČP - Generali Penzijní společnost - Smlouva o spolupráci mezi GČP a OVB z 1.1.2021.pdf

³⁵ Na základě čl. VI a Přílohy č. 1 a č. 2 Smlouvy o obchodním zastoupení ze dne 1.1.2021 uzavřené mezi účastníkem řízení a Generali PS. Viz příloha spisu Složka PODKLADY, soubor Generali PS - Smlouva o obchodním zastoupení ze dne 1.1.2021.pdf.

zjištěno, že součet pobídek získaných od Generali PS a Generali ČP za zprostředkování smlouvy o DPS výrazně převyšuje výši pobídky za shodný úkon u všech 7 zbývajících penzijních společností.

46. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že v případě smluv o DPS zprostředkovaných pro Generali PS mohla celková výše pobídky ovlivňovat účastníka řízení při jednání s účastníkem ohledně uzavření smlouvy o DPS právě ve prospěch Generali PS. Účastník řízení tak přijal pobídku, která mohla vést k porušení povinnosti jednat s účastníkem kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu. Tato pobídka nespĺňuje ani požadavek dle § 128 odst. 1 písm. b) bod 2. ZDPS, tj. pobídka nijak nepřispívá ke zlepšení kvality doplňkového penzijního spoření nebo jeho zprostředkování. Taková pobídka může vést k porušení povinností vyplývajících z § 126 ZDPS, a to vzhledem k tomu, že smluvně určené nastavení provizí/odměn zprostředkovatele (v daném případě o cca 35 % vyšší než u zbývajících penzijních společností) účastníka řízení jednoznačně motivuje, aby se uzavíraly smlouvy doplňkového penzijního spoření právě s danou penzijní společností. Podle evidence předložené společností Generali ČP vyplatila Generali ČP účastníku řízení tuto pobídku v kontrolovaném období u 1 609 zprostředkovaných smluv o DPS.
47. Ve vyjádření k podkladům účastník řízení uvádí, že skutečnost, že přijímal pobídky, neměla žádný reálný dopad na jeho distribuční síť a nijak nemotivovala jeho VZ. Dále uvádí, že správní orgán nezkoumal opatření přijatá účastníkem řízení k řízení případného střetu zájmů, a že i kdyby převládl názor správního orgánu, že postačuje i hypotetické riziko možného střetu zájmů, tak uložená pokuta (z max. možné výše za tento přestupek 5 mil. Kč) ve výši 1 mil. Kč je nepřiměřená. Správní orgán k těmto námitkám účastníka odkazuje na ustanovení § 127 ZDPS, které je postaveno primárně tom, že předmětná pobídka „může vést“ k porušení povinnosti samostatného zprostředkovatele jednat s účastníkem kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu. Případná opatření k řízení střetu zájmů, která navíc účastník řízení nijak nedoložil, nemohou zhojit nedostatek spočívající v přijetí nepřipustné pobídky. Podle názoru správního orgánu je ona (potenciální) motivace ze strany samostatného zprostředkovatele zřejmá. I pokud by účastník řízení nepřiměřeně vyšší finanční odměnu za sjednání smluv ve prospěch Generali PS nedistribuoval dále svým PZ a ponechával by si ji sám pro sebe, je zřejmé, že mohl mít důvod motivovat distribuční síť nepřímo, např. vyvíjením neformálního tlaku nebo prostřednictvím jiného odměňovacího systému tak, aby to nebylo na první pohled zřejmé (např. prostřednictvím nějakého nepeněžního plnění typu zájezd/zážitků). K výši sankce pak správní orgán odkazuje na odůvodnění níže. Zde pouze uvádí, že účastník řízení byl trestán v souladu s principem absorpce za nejzávažnější přestupek, kterým byl přestupek dle ZPKT (s max. možnou výší pokuty 150 mil. Kč). Navíc za přestupek dle ustanovení § 160 odst. 5 písm. d) ZDPS je možno uložit pokutu až do výše 10 mil. Kč, nikoli 5 mil. Kč, jak uvádí účastník řízení (§ 160 odst. 9 ZDPS).
48. K uvedenému zjištění účastník řízení v návaznosti na provedenou kontrolu přijmul pouze prozatím deklarované opatření k nápravě³⁶, jehož účinnost však bude možno ověřit až při případné další kontrole. Toto přijetí opatření k nápravě však nemůže zcela vést k zániku delikt ní odpovědnosti účastníka řízení, ale bylo k němu přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při stanovení výše sankce (viz níže).

³⁶ Účastník řízení v námitkách uvedl, že zahájil s Generali PS a Generali ČP jednání o případných úpravách odměňovacího schématu.

49. Na základě shora uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení jako samostatný zprostředkovatel dle zákona o doplňkovém penzijním spoření v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 v souvislosti s distribucí DPS přijal pobídku od Generali ČR, která mohla vést k porušení povinnosti jednat s účastníkem DPS kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu stanovené v ustanovení § 126 ZDPS, čímž porušil zákaz uvedený v ustanovení § 127 ZDPS, a tím se dopustil přestupku upraveného v ustanovení § 160 odst. 5 písm. d) téhož zákona.

Ad (iv) výroku – Neuchovávání záznamů dle ZPKT

50. Podle ustanovení § 32 odst. 4 ZPKT uchovává IZ záznamy a dokumenty obdobně podle ustanovení § 17 téhož zákona. Podle ustanovení § 17 odst. 1 ZPKT uchovává IZ záznamy a dokumenty týkající se investičních služeb a obchodů dostatečné k tomu, aby na jejich základě mohla ČNB sledovat dodržování požadavků podle tohoto zákona, přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího zneužívání trhu a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího trhy finančních nástrojů, zejména zda IZ dodržuje své povinnosti vůči zákazníkům nebo potenciálním zákazníkům a zda nenarušuje řádné fungování trhu. Dle odst. 5 téhož ustanovení ZPKT pak IZ uchovává záznamy podle odstavce 1 alespoň po dobu 5 let.
51. Účastník řízení využíval pro zaznamenání informací získaných od zákazníka a k zaznamenání a poskytnutí informací o poskytnutých službách ZJ a ID. Na základě vyhodnocení ID pak účastník řízení stanovil cílový trh, do kterého zákazník patřil. Účastník řízení v rámci kontroly uvedl, že standardně při poskytování investičních služeb VZ po získání informací od zákazníka a vyplnění ZJ a ID provede analýzu dostupných investičních nástrojů, z nichž jich obvykle vybírá 5 (tj. provede zúžení/předvýběr vhodných produktů), které plně vyhovují jak investičnímu profilu zákazníka, tak jemu určenému cílovému trhu (ve smluvní dokumentaci je vymezen prostor pro zaznamenání těchto jimi vybraných nástrojů). Tyto investiční nástroje jsou zákazníkovi následně VZ představeny, vč. doprovodné dokumentace, a on sám si na závěr zvolí, do kterého/kterých konkrétně bude nakonec investovat.
52. VZ podle metodického pokynu *mC/02 Poskytování investičního poradenství zákazníkům „poskytují investiční službu přijímání a předávání pokynů ve spojení se službou investičního poradenství“*, a tedy *„poskytují Klientovi individualizovaná doporučení ohledně obchodů s konkrétními investičními nástroji, a to jak v případě, že investiční nástroj Klientovi doporučuje na jeho žádost, tak v případě, že o daný investiční nástroj projevil Klient sám zájem“*.
53. Prověřením zákaznických složek IZ bylo zjištěno, že ve všech 50 případech účastník řízení nezaznamenal informace o konkrétních investičních nástrojích, které zákazníkům na základě vyhodnocení jejich investičního profilu a určeného cílového trhu doporučil. ZJ obsahoval pouze informaci o investičním nástroji, resp. nástrojích, jehož nákup byl zákazníkovi zprostředkován, nikoliv už o ostatních investičních nástrojích, které VZ resp. účastník řízení zákazníkovi doporučil. K tomu účastník řízení uvedl, že v tomto ohledu žádnou jinou dokumentací než tou, kterou předal v průběhu kontroly, nedisponuje.
54. V zákaznických složkách IZ tak nebyl dostatečně zaznamenán průběh jednání se zákazníkem, v důsledku čehož není možné sledovat, zda byly ze strany účastníka řízení dodrženy všechny povinnosti stanovené ZPKT, zejména zda byla deklarována

investiční služba poskytnuta s odbornou péčí. Účastník řízení tedy ve všech 50 případech neuchovával záznamy a dokumenty dostatečné k tomu, aby na jejich základě mohla ČNB sledovat dodržování zákonných požadavků.

55. Nad rámec výše uvedeného bylo prověřením zákaznických složek IZ dále zjištěno 13 případů, kdy proběhl prodej mimo stanovený cílový trh. Ke všem těmto případům účastník řízení v ZJ společně s posouzením dalších parametrů zásadních pro určení kategorie cílového trhu shodně uvedl, že: *„Po zvážení výše uvedených skutečností a posouzení klientovy finanční situace, nepovažujeme investici do produktu za vhodnou, avšak klient na investici trvá“* a dále k uvedeným případům sdělil, že: *„Důvod provedení předmětných pokynů klientů společnosti v daných případech je dán tím, že investice byly klientem vybrány nezávisle na společnosti. Společnost takový nástroj klientovi nedoporučovala, a nad rámec zákonné povinnosti společnost v každém zmiňovaném případě klienta informovala o tom, z jakých všech důvodů je investice pro klienta nevhodná. Klient na základě těchto informací udělal informované rozhodnutí do jím vybraného produktu investovat“*.
56. Skutečnost, že investiční nástroje byly vybrány nezávisle na účastníku řízení, však nebyla z předmětných zákaznických složek IZ zřejmá, neboť na žádném z předložených dokumentů nebyl zaznamenán výslovný požadavek zákazníka na sjednání konkrétního investičního nástroje. Z dokumentů v předmětných zákaznických složkách IZ zároveň nevyplývá skutečnost, že by účastník řízení nákup konkrétního investičního nástroje zákazníkovi nedoporučoval. Rozsah zaznamenaných informací se totiž důsledkem toho, že účastník řízení při jednání se zákazníkem do ZJ nezaznamenává všechny jím doporučené nástroje (jak je uvedeno výše), nijak nelišil od ostatních případů, kdy investice zákazníkovi byla sjednána na základě doporučení účastníka řízení.
57. Správní orgán v rámci kontroly prověřil obsah předložených zákaznických složek a zjistil, že účastník řízení v předmětných případech zaznamenal pouze informace o tom, který konkrétní investiční nástroj zprostředkoval, nikoli už informace o investičních nástrojích, které zákazníkovi doporučil (resp. prezentoval jako vhodné). Z předmětných zákaznických složek nebylo rovněž zřejmé, zda byl konkrétní investiční nástroj sjednán na základě výslovného požadavku zákazníka, či na základě doporučení účastníka řízení.
58. Účastník řízení namítá ve vyjádření k podkladům, že nelze prokázat příčinnou souvislost mezi nesplněním povinnosti uchovávat záznamy a dokumenty týkající se investičních služeb dostatečných k tomu, aby ČNB mohla rekonstruovat průběh jednání se zákazníky, a tvrzeným následkem spočívajícím v potenciálním poškození zákazníků, pokud by účastník řízení své služby neposkytoval zákazníkům s odbornou péčí. Nadto účastník řízení v průběhu 6 let eviduje snížení počtu stížností na jednotky měsíčně s tím, že tyto stížnosti se nikdy netýkaly nabízení nevhodných investic. Proto účastník řízení považuje tvrzení správního orgánu, že mohlo v důsledku neuchovávání přezkoumatelných záznamů docházet k poškozování klientů, za rozporné s principy právního státu, vč. presumpce neviny a zásady materiální pravdy. Správní orgán na prvním místě uvádí, že v žádném případě netvrdil, že k poškození zákazníků účastníka řízení skutečně došlo, ale že by k němu mohlo dojít v důsledku neplnění záznamní povinnosti účastníkem řízení. K tomu správní orgán uvádí, že z ustanovení § 17 odst. 1 ZPKT je zcela zřejmý účel povinnosti uchovávat záznamy a dokumenty týkající se investičních služeb. Tímto účelem je umožnit ČNB jako orgánu dohledu nad kapitálovým trhem sledovat plnění povinností stanovených ZPKT, MiFIR a MAR ze strany dohlížených subjektů, zejména

zda dohlížený subjekt dodržuje své povinnosti vůči zákazníkům nebo potenciálním zákazníkům, včetně povinnosti jednat s odbornou péčí. Ke kontrole povinnosti jednat s odbornou péčí lze většinou využít právě jen záznamy z jednání či jinou písemnou dokumentaci, kterou dohlížené subjekty mají povinnost pořizovat, následně uchovávat a správnímu orgánu ji na výzvu předkládat. Tato kontrola ze strany správního orgánu má právě předcházet i pouhé možnosti, že by mohlo docházet k poškození zákazníků dohlížených subjektů např. investičních zprostředkovatelů. Správní orgán má za to, že znemožnění nebo závažné ztížení výkonu dohledu způsobené tím, že dohlížený subjekt záznamní povinnost řádně neplní, tak může potenciálně k poškození zákazníků vést. Skutečnost, že k poškození klientů v posuzovaném případě nedošlo, pak správní orgán přičítá účastníku řízení ku prospěchu.

59. K námitce účastníka řízení, že nástroj Finreport, který byl správnímu orgánu představen 1.2.2023, umožňuje na základě vyplněného investičního dotazníku automaticky vyhodnotit všechny investice v nabídce účastníka řízení z hlediska splnění parametrů klienta na základě testu vhodnosti, rozřídít je na vhodné a nevhodné a u nevhodných indikovat, na základě jakých parametrů je nevhodnost dána, přičemž vyhodnocení v podobě tabulky je vždy prezentováno ze strany VZ zákazníkům, a tedy není nutné formalisticky zaznamenávat, že klient byl seznámen se všemi vhodnými nástroji, lze uvést následující. S tímto názorem správní orgán nesouhlasí a konstatuje, že informace o doporučovaných investičních nástrojích (vč. důvodu onoho individualizovaného doporučení) by zaznamenána být jednoznačně měla. Správní orgán nepochybně, že nástroj Finreport, je pro VZ při poskytování investičních služeb užitečný, zejm. pak z hlediska posuzování vhodnosti, resp. cílových trhů. Nicméně účastník řízení zaměňuje, resp. používá zkratku spočívající v tom, že když tento nástroj porovná investiční profil s charakteristikami jednotlivých investičních nástrojů, a výstup z Finreportu je zákazníkovi odprezentován, nemusí již VZ dále nic vyhodnocovat a jeho povinnost je touto prezentací splněna. Tento názor ale správní orgán nepovažuje za správný, protože do investičního poradenství při doporučení vhodných investičních nástrojů vstupuje odbornost a zkušenost VZ, jinak by celé poradenství mohlo probíhat automatizovaně, bez přítomnosti VZ. Navíc i s ohledem na šíři investičních nástrojů, které účastník řízení zákazníkům nabízí, je očekávatelné, že zákazníkovi bude prezentován výběr takových nástrojů, které jsou pro zákazníka vhodné s ohledem na jeho investiční profil, tzn. dojde k zúžení výběru. Z nástroje Finreport nevyplývá, proč účastník řízení, resp. jeho VZ, v případě jednotlivých klientů rozhodl, že zákazníkovi určitý investiční nástroj vyhovuje či nevyhovuje, a že vhodných nástrojů pro zákazníka je právě pět, a pouze tyto mu následně nabídl, přičemž právě z tabulky vyplývá, že by jich pro daného zákazníka bylo vhodnějších více, avšak tyto mu nabídnuty nebyly.
60. Dále správní orgán uvádí, že mu nelze vyčítat, že účastník řízení výstupy ze systému Finreport nepředložil již v rámci kontroly na danou výzvu, když správní orgán na základě této výzvy vyžadoval předložení veškerých podkladů a dokumentů. Dále lze uvést, že i kdyby byl výstup z nástroje Finreport předložen v rámci kontroly na výzvu správního orgánu včas, výstupy z něj by nebyly dostačující z hlediska vyhodnocování vhodnosti investičního nástroje pro zákazníka. Účastník řízení doložil ke všem 50 případům ze vzorku smluv o investičních službách výstupy obsahující posouzení vhodnosti jako celku a zároveň i v rámci jednotlivých kategorií typicky zkoumaných v rámci investičního dotazníku (provádění tzv. testu vhodnosti). Ze zjištění učiněných v rámci kontroly pak vyplynulo, že z předložené dokumentace nebylo zřejmé, že by VZ účastníka řízení v rámci poskytování investiční služby investičního poradenství

posuzovali vícero investičních nástrojů, které zákazníkovi na základě provedeného testu vhodnosti doporučili. Dokumentace obsahovala informaci jen o tom finančním nástroji, který byl nakonec předmětem obchodu. To znamená, že správní orgán jakožto orgán dohledu, neměl možnost rekonstruovat proces investičního poradenství, a to ani fázi doporučení ze strany VZ, ani samotný výběr ze strany zákazníka.

61. Na závěr lze uvést, že podstata předmětného zjištění spočívá v neuchovávaní záznamů a dokumentů dostatečných k tomu, aby ČNB mohla rekonstruovat průběh jednání se zákazníkem a sledovat, zda byla investiční služba poskytnuta s odbornou péčí. Skutečnost, že účastník řízení doporučil zákazníkům pouze investiční nástroje, které byly pro zákazníka přiměřené nebo vhodné, nelze při absenci řádného záznamu z jednání se zákazníkem hodnověrně ověřit, a to ani vyjádřením VZ k procesu jednání se zákazníky.
62. K uvedenému zjištění účastník řízení v návaznosti na provedenou kontrolu přijmul opatření k nápravě (tedy zajistí, že záznamy týkající se poskytovaných investičních služeb, zejména ZJ, bude vždy obsahovat jasnou informaci o tom, jaké konkrétní investiční nástroje vázaný zástupce klientovi doporučil, a dále bude ze záznamů zřejmé, v jakých případech klient požadoval provedení jím zvoleného investičního nástroje). Účinnost tohoto opatření k nápravě však bude možno ověřit až při případné další kontrole. Toto přijetí opatření k nápravě však nemůže zcela vést k zániku deliktní odpovědnosti účastníka řízení, ale bylo k němu přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při stanovení výše sankce (viz níže).
63. **Na základě shora uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 1.1.2021 do 8.8.2022 jako investiční zprostředkovatel neuchovával záznamy a dokumenty týkající se investičních služeb a obchodů dostatečné k tomu, aby ČNB mohla sledovat, zda dodržuje požadavky podle ZPKT a zda dodržuje své povinnosti vůči zákazníkům, zejména zda poskytuje investiční služby s odbornou péčí, když ve všech případech ze vzorku 50 smluv týkajících se investic nezaznamenal informace o konkrétních investičních nástrojích, které zákazníkům na základě vyhodnocení jejich investičního profilu a určeného cílového trhu doporučil, čímž porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 32 odst. 4 ZPKT ve spojení s ustanovením § 17 odst. 1 téhož zákona, a tím se dopustil přestupku dle ustanovení § 166 odst. 1 písm. j) ZPKT.**

C. Sankce

64. Výchozím předpokladem pro uložení pokuty za přestupky je skutečnost, že správní orgán prokázal, že ke spáchání přestupků ze strany účastníka řízení skutečně došlo. V posuzovaném případě správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil porušení povinností stanovených v ZDPZ, ZDPS a ZPKT a naplnil tak pojmové znaky přestupků tak, jak je uvedeno výše v tomto odůvodnění, tj. dopustil se v rámci **vícečinného souběhu nestejnorodého** svým jednáním celkem 4 přestupků (účastník řízení vícero skutky naplnil skutkovou podstatu vícero přestupků), přičemž za přestupek upravený v ustanovení § 166 odst. 1 písm. j) ZPKT lze uložit pokutu až do výše 150 000 000 Kč, za přestupky dle § 114 odst. 1 písm. m) a l) ZDPZ lze uložit pokutu až do výše 135 125 000 Kč a za přestupek dle § 160 odst. 5 písm. d) ZDPS lze uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč.
65. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení spáchal více přestupků, postupuje Česká

národní banka v souladu s ustanovením § 41 odst. 1 přestupkového zákona, který stanoví, že: „*Za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.*“ V případě slovního obratu „*nejpřísněji trestný*“ je determinantem maximální výše sankce, zatímco v případě „*závažnosti*“ jsou tímto determinantem skutkové okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán. V kontextu jednání účastníka řízení pak správní orgán vyhodnotil jako nejzávažnější pochybení, za které ukládá pokutu, přestupek spočívající v porušení povinnosti stanovené účastníku řízení v § 32 odst. 4 ZPKT, tedy přestupek podle ustanovení § 166 odst. 1 písm. j) ZPKT popsaný ve výroku (iv) tohoto rozhodnutí, a to z níže uvedených důvodů. Tento přestupek bude vzat jako základ pro stanovení konkrétní výše pokuty.

66. K možné **liberaci** dle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona Česká národní banka uvádí, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům uvedeným v tomto rozhodnutí zabránil. Pokud účastník řízení tvrdí, že takové úsilí vynaložil, pak takové tvrzení se nezakládá na pravdě, neboť jak je uvedeno a prokázáno výše, účastník řízení se dopustil výše uvedených přestupků, kterých by se nebyl býval dopustil, kdyby úsilí, které po něm je možné požadovat, vynaložil.
67. Podle ustanovení § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména mimo jiné k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u právnické osoby k povaze její činnosti a u trvajících a pokračujících přestupků k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání. Česká národní banka má za to, že s ohledem na opakované porušení právních předpisů a na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání (např. napomenutí) ani modifikace trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu) v úvahu a rozhodla o uložení trestu ve formě peněžité sankce, a to i s ohledem na represivní funkci sankce a generální prevenci, neboť vytýkaná jednání považuje za závažná porušení povinností, jejichž neplnění musí být trestáno a vynucováno.
68. Ustanovení § 38 přestupkového zákona stanoví, že **povaha a závažnost** přestupku je dána zejména mimo jiné významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele. Správní orgán považuje jednání účastníka řízení v souvislosti s ustanovením § 38 písm. a), b) a d) přestupkového zákona za závažné.
69. Objektem, tedy zákonem chráněným zájmem, za který správní orgán ukládá sankci tímto rozhodnutím, je primárně zájem na dodržování pravidel jednání osob tj. investičního zprostředkovatele dle zákona o ZPKT a dále samostatného zprostředkovatele v oblasti distribuce pojištění a zajištění dle ZDPZ a také zprostředkovatele doplňkového penzijního spoření dle ZDPS, a to zejména ve vztahu k jeho zákazníkům.
70. Závažnost přestupku ve výroku ad (iv) tohoto rozhodnutí, který správní orgán vyhodnotil jako nejzávažnější (viz bod 66) reflektuje pomocí maximální možné výše uložené pokuty

i samotný zákon, tj. ZPKT, když stanoví, že za tento přestupek je možno uložit podle ustanovení § 166 odst. 3 písm. a) ZPKT pokutu až do výše 150 mil. Kč a toto ustanovení zákona se vztahuje právě na přestupek spáchaný účastníkem řízení jako investičním zprostředkovatelem. V rámci tohoto přestupku účastník řízení nesplnil jako investiční zprostředkovatel povinnost uchovávat záznamy a dokumenty týkající se investičních služeb a obchodů dostatečné k tomu, aby Česká národní banka mohla rekonstruovat průběh jednání se zákazníkem a sledovat, zda účastník řízení dodržuje požadavky podle ZPKT a dodržuje své povinnosti vůči zákazníkům, zejména zda poskytuje investiční služby s odbornou péčí, když ve všech případech ze vzorku 50 smluv týkajících se investic nezaznamenal informace o konkrétních investičních nástrojích, které zákazníkům na základě vyhodnocení jejich investičního profilu a určeného cílového trhu doporučil, čímž porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 32 odst. 4 ZPKT ve spojení s ustanovením § 17 odst. 1 téhož zákona, a tím se dopustil přestupku dle ustanovení § 166 odst. 1 písm. j) ZPKT. Tímto jednáním účastník řízení jednak ztížil podstatným způsobem možnost výkonu dohledu nad jeho činností ze strany České národní banky, ale také tímto jednáním mohlo dojít i k poškození samotného zákazníka, pokud by účastník řízení své služby jako investiční zprostředkovatel neposkytoval zákazníkům s odbornou péčí (tj. jedná kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu zákazníků) a zprostředkoval zákazníkovi produkt, který by pro něj nebyl vhodný.

71. Jako další velmi závažný přestupek hodnotí správní orgán přestupek účastníka řízení jako samostatného zprostředkovatele dle ZDPZ ve výroku ad (i) tohoto rozhodnutí, když jednou z nejzákladnějších povinností pojišťovacího zprostředkovatele ve vztahu k jeho zákazníkům, a to proto, aby svým zákazníkům nezpůsobil jakoukoli škodu v souvislosti se sjednáním pojistné smlouvy, je vyhotovit záznam z jednání a zaznamenat kromě jiného doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění, požadavky zákazníka související s pojištěním, důvody, na kterých zakládá svá doporučení pro sjednání nebo podstatnou změnu pojištění a vysvětlení dopadů sjednání pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik. Účastník řízení zprostředkoval v období od 1.1.2021 do dne zahájení kontroly 43 815 pojistných smluv. Ze vzorku 42 pojistných smluv se pak účastník řízení dopustil vytykaného jednání, pokud jde o nezaznamenání vysvětlení dopadů sjednání pojištění na zákazníka, včetně souvisejících rizik, v 37 případech. Účastník řízení je jako pojišťovací zprostředkovatel povinen věnovat náležitou pozornost plnění požadavků stanovených zákonem na jeho povinnosti vůči zákazníkům resp. pravidla jednání vůči zákazníkům, tak aby zajistil naplnění povinnosti jednat s odbornou péčí podle ustanovení § 71 ZDPZ. Celý proces jednání účastníka řízení se zákazníky včetně všech zákonem stanovených dokumentů při distribuci pojištění je pak nutno řádně zaznamenávat přímo v záznamu z jednání při jednání se zákazníkem a zákazníkovi tyto dokumenty včetně záznamu z jednání taktéž předat tak, aby bylo možno rekonstruovat rozhodovací proces při jednání účastníka řízení se zákazníkem s ohledem na dodržování povinnosti distribuovat pojištění s odbornou péčí.
72. Stejně závažný je z hlediska možnosti uložení sankce až do výše 135 125 000 Kč přestupek účastníka řízení jako samostatného zprostředkovatele dle ZDPZ ve výroku ad (ii) tohoto rozhodnutí, kdy účastník řízení neposkytl radu zákazníkovi na základě analýzy znalostí zákazníka v oblasti investic a rizik, kterým může být zákazník vystaven po dobu trvání pojištění, čímž mohl zákazníkovi doporučit pro něj nevhodný produkt a v konečném důsledku mu tím způsobit ztrátu, přičemž účastník řízení neposkytl radu na základě řádně provedené analýzy ve všech 12 případech ze vzorku.

73. Další přestupek účastníka řízení jako samostatného zprostředkovatele dle ZDPS ve výroku ad (iii) tohoto rozhodnutí spočívá v porušení zákazu v souvislosti s činností nebo zprostředkováním doplňkového penzijního spoření přijmout, nabídnout nebo poskytnout poplatek, odměnu nebo nepeněžitou výhodu tj. pobídku, která může vést k porušení povinností vyplývajících z § 126 ZDPS, když účastník řízení v souvislosti s distribucí DPS přijal pobídku, která mohla vést k porušení povinnosti jednat s účastníkem DPS kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu.
74. Ke **způsobu spáchání přestupků a okolnostem, za nichž byly spáchány**, může správní orgán uvést v rámci posuzování způsobu porušení jednotlivých ustanovení zákona, že k porušení došlo v případě přestupků ve výroku ad (i), (ii), (iv) omisivním jednáním (tj. účastník řízení neučinil něco, co učinit měl) a v případě přestupku ve výroku ad (iii) komisivním jednáním (tj. účastník řízení činil něco, co učinit neměl) účastníka řízení, když jeho protiprávnosti si vzhledem ke svým odborným znalostem měl být účastník řízení vědom. V projednávaném případě se jedná o přestupky založené na principu objektivní odpovědnosti, tedy odpovědnosti za výsledek, kdy se konkrétní zavinění nezkoumá, přesto vzal správní orgán ve prospěch účastníka řízení v úvahu, že nebyl prokázán úmysl účastníka řízení, tj. že se v daném případě jedná o nedbalostní zavinění.
75. Co se týče **následků**, resp. účinků způsobených protiprávním jednáním, k naplnění skutkové podstaty příslušných přestupků dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku zákazníkům či nikoli, škodlivý následek netvoří znak skutkové podstaty těchto přestupků. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností ve vztahu k zákazníkům za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušné přestupky není třeba vzniku přímé škody. Případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku není podmínkou pro vznik odpovědnosti za deliktní jednání účastníka řízení. Správní orgán proto vznik škody nezkoumal. Při úvaze o výši pokuty zároveň tuto skutečnost zohlednil, tj. že nebyla prokázána škoda způsobená zákazníkům účastníka řízení. Pokud by však tato skutečnost zjištěna a prokázána byla, byla by zásadní přitěžující okolností. Správní orgán taktéž odmítá názor účastníka řízení, že šlo o pouhá formalistická či administrativní pochybení, když jak je uvedeno a prokázáno výše účastník řízení porušil celkem tři právní předpisy a uvedeného jednání se dopouštěl po poměrně dlouhou dobu, přičemž měl možnost v tomto časovém období uvedená pochybení napravit či jim začít předcházet. Pokud by uvedená pochybení měla být pouze administrativního či formálního charakteru, pak dle názoru správního orgánu, by nebyly v příslušných právních předpisech uvedené povinnosti pojišťovacímu zprostředkovateli vůbec stanoveny, natož aby za jejich porušení byl definován příslušný přestupek.
76. Závažným následkem porušení právních předpisů účastníkem řízení je tedy již samotné ohrožení zájmů na ochraně majetku zákazníkům a narušení řádného fungování finančního trhu a důvěry jednotlivých subjektů v tento trh. Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zákonem chráněným zájem na dodržování pravidel jednání osob, tj. dodržování podmínek výkonu činnosti investičního zprostředkovatele dle ZPKT a zprostředkovatele DPS dle ZDPS a také pojišťovacího zprostředkovatele dle ZDPZ, a to zejména ve vztahu k jeho zákazníkům, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti.

77. Dále Česká národní banka vzhledem k charakteru účastníka řízení neponechala stranou faktor uvedený v ustanovení § 38 písm. f) přestupkového zákona, když účastník řízení vytvořil protiprávní stav, který udržoval po dobu více než 1,5 roku (protiprávní stav je možno vyvolat a udržovat jak jednáním komisivním, tak i jednáním omisivním, kdy účastník řízení neučiní něco, co učinit má a to po určité časové období), tedy dopouštěl se porušování povinností po **poměrně dlouhé období**. Takto dlouhé období zvyšuje závažnost jednání účastníka řízení. Ve vztahu k ustanovení § 38 písm. g) přestupkového zákona se pak jednalo o vícero útoků. Tyto útoky nemusí být směřovány proti jednomu předmětu útoku (tedy jednomu zákazníkovi, ale mohou být směřovány proti více předmětům útoku tj. více zákazníkům).
78. Správní orgán pak také přihlédl jako k **polehčující okolnosti**, že účastník řízení v průběhu kontroly Českou národní bankou deklaroval odstranění některých z vytýkaných nedostatků. Skutečnost, že nedošlo k přímému poškození zákazníků, však nelze hodnotit jako okolnost polehčující, neboť jak je uvedeno výše, účastníkem řízení spáchané přestupky jsou přestupky ohrožovacími, kdy k naplnění jejich skutkové podstaty se nevyžaduje účinek. Dále, jak již bylo uvedeno výše, skutečnost, že správní orgán účastníku řízení již v roce 2021 některé nedostatky nevytýkal ani dále nesankcionoval, nezakládá legitimní očekávání účastníka řízení, že postupuje v souladu se zákonem³⁷.
79. Správní orgán uvádí k **povaze činnosti** účastníka řízení dle ustanovení § 37 písm. g) přestupkového zákona, že tento vykonává činnost investičního zprostředkovatele, který je oprávněn k poskytování investičních služeb dle ustanovení § 4 odst. 2 písm. a) a e) ZPKT a to ke všem typům investičních nástrojů, ke kterým jako investiční zprostředkovatel může v souladu s ustanovením § 29 odst. 3 ZPKT. V rámci činnosti investičního zprostředkovatele spolupracovalo ke dni zahájení kontroly s účastníkem řízení 1 686 vázaných zástupců a v roli pojišťovacího zprostředkovatele 2 250 vázaných zástupců a pro oblast doplňkového penzijního spoření celkem 907 vázaných zástupců. Tuto činnost vykonává účastník řízení za účelem podnikání a tvorby zisku a v rámci této činnosti se dopustil přestupků, které jsou předmětem tohoto správního řízení.
80. K námitce účastníka řízení ohledně legitimního očekávání o správnosti jeho postupů lze uvést, že i dle judikatury Nejvyššího správního soudu skutečnost, že správní orgán provede u určitého subjektu kontrolu, neodhalí určité nedostatky, a v kontrolním protokolu dokonce konstatuje správnost postupu (resp. o nesprávnosti postupu pomlčí) – natož tedy ve stavu předcházejícím kontrole, nezakládá legitimní očekávání kontrolovaného subjektu, že postupuje v souladu se zákonem. Legitimním očekáváním, ačkoli je chráněnou hodnotou právního státu, pak ani není možné popřít či zastřít dané znění zákona a případná předchozí nečinnost správního orgánu nemůže založit ani legitimní očekávání ani rozhodovací praxi.³⁸
81. Na základě výše uvedených skutečností dospěl správní orgán k závěru, že v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky a s přihlednutím k závažnosti přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, jakož i relevantním polehčujícím okolnostem, jsou dány důvody pro uložení pokuty v dolní čtvrtině zákonného rozpětí. V rámci dolní čtvrtiny zákonného rozpětí pak správní orgán přihlédl zejména ke skutečnosti, že nebylo

³⁷ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále též jen „NSS“) č. j. 1 As 195/2022.

³⁸ Viz rozhodnutí NSS č. j. 1 As 195/2022, popř. 2 As 220/2022 a 6 Ads 298/2023.

prokázáno, že by klientům účastníka řízení byla jeho jednáním způsobena jakákoli škoda, popř. že by si na jeho jednání klienti sami stěžovali. V rámci dolní čtvrtiny zákonného rozpětí pak správní orgán přihlédl k dále uvedeným majetkovým poměrům účastníka řízení a rozhodl stanovit pokutu ve výši 1 000 000 Kč. Uvedená pokuta, ačkoliv je pokutou ukládanou při spodní hranici rozpětí, odráží skutkové okolnosti posuzovaných přestupků a poslední známé majetkové poměry účastníka řízení.

82. Správní orgán přihlédl k majetkovým poměrům, které vyplývají z účetních závěrek účastníka řízení uveřejněných v obchodním rejstříku. Vzhledem k tomu, že poslední účastníkem řízení zde uložená účetní závěrka je za rok 2022, vychází správní orgán z těchto údajů. K 31.12.2022 činila výše vlastního kapitálu účastníka řízení 124 528 000 Kč (za rok 2021 pak 144 940 000 Kč) a výsledek hospodaření v hospodářském roce 2022 byl 100 761 000 Kč, tj. zisk (za rok 2021 účastník řízení hospodařil se ziskem 121 173 000 Kč). Čistý obrát účastníka řízení za rok 2022 pak činil 1 182 995 000 Kč (za rok 2021 činil 1 192 908 000 Kč), tedy v daném kontextu nelze pokutu ve výši 1 mil. Kč považovat za likvidační³⁹.
83. Správní orgán s přihlédnutím k výše uvedeným skutkovým okolnostem považuje ukládanou pokutu ve výši 1 000 000 Kč, která činí pouhé 0,67 % maximální možné výše pokuty (z horní hranice zákonné sazby – viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 162/2019, č.j. 1 As 140/2023), za přiměřenou, odpovídající zjištěné situaci, adekvátní intenzitě zjištěného pochybení a lze předpokládat, že je i přiměřená majetkovým poměrům účastníka řízení a jejím uhrazením nebude znemožněn nebo ohrožen jeho další provoz^{40,41}. Správní orgán má i s ohledem na výše uvedené za to, že uložená sankce nebude mít pro účastníka řízení likvidační charakter. Navíc účastník řízení nikterak nedoložil, že by pokuta ve výši 1 000 000 Kč pro něj skutečně likvidační byla (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 388/2018, č.j. 5 As 150/2022⁴²43). S ohledem na všechny tyto skutečnosti uložil správní orgán pokutu ve shora uvedené výši.

³⁹ V této souvislosti lze uvést, že v uvedeném výkaze ZFS01 za rok 2022 oproti veřejně publikovaným údajům účastníka řízení ve výkazech uložených v obchodním rejstříku viz výše, účastník řízení ve výkaze ZFS01 za rok 2022 vykazuje vlastní kapitál ve výši -41 193 tis. Kč a výsledek hospodaření 348 tis. Kč (zisk). Správní orgán ovšem vychází ohledně výše vlastního kapitálu a výsledku hospodaření běžného účetního období z údajů publikovaných v účetní závěrce resp. rozvaze účastníka řízení uvedených v obchodním rejstříku dne 14.6.2023.

⁴⁰ Např. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) ve svém rozhodnutí č.j. 2 Ads 171/2019 judikoval, že obecně v podnikatelském prostředí nelze považovat pokutu ve výši 100 tis. Kč za likvidační; pokuta sice nesmí sankcionovaný subjekt zlikvidovat, na druhou stranu ale musí být citelným zásahem do majetkových poměrů, aby splnila preventivní funkci, obdobně viz rozhodnutí NSS č.j. 5 As 279/2016, 5 As 204/2019 (*Pokuta, která nebolí, nedává smysl*). Stejně jako pokud je pocíťován represivní účinek pokuty – spočívající ve zhoršení finanční situace – pak sankce plní svoji roli (viz rozhodnutí NSS č.j. 2 Afs 8/2020). Obdobně NSS v rozhodnutí č.j. 5 As 317/2021.

⁴¹ Viz např. rozhodnutí NSS 5 As 279/2016, ukládání pokuty právnické osobě, jejíž podnikání je dlouhodobě ve ztrátě - pokuta ukládaná ve výši 230 tis. Kč subjektu, který několik let generuje ztrátu 0,5 mil. Kč až 1,3 mil. Kč nelze považovat ani za nepřiměřenou, ani za likvidační. Primárně, pokuta sice prohloubí ztrátovost sankcionovaného, to ale automaticky neznamená likvidaci jeho podnikatelské činnosti. Dále, pokutu netřeba hradit jednorázově, ale je možné její splacení rozvrhnout do splátek. Rozhodnutí NSS č.j. 6 As 122/2022 - pokuta uložená ve výši 1/3 zákonného maxima není per se likvidační.

⁴² Určování majetkových poměrů sankcionovaného subjektu - v praxi není možné stanovit procentní hranici, od které by ukládaná pokuta byla považována za likvidační. Dále, skutečnost, že ukládaná pokuta zasáhne do majetkové sféry sankcionovaného, je žádoucí efekt pokuty, který nezpůsobuje nezákonnost. Dále, výměru pokuty nelze automaticky snižovat v kontextu majetkových příjmů – špatná finanční situace nesmí být štítem před uložením pokuty a pokutu lze ukládat i subjektům nacházejícím se dlouhodobě ve ztrátě.

⁴³ Navíc dle rozhodnutí NSS 1 Ads 240/2023 navíc likvidační pokutu za jistých okolností ukládat lze.

84. K žádosti účastníka řízení v rámci doplnění vyjádření k podkladům ze dne 28.6.2024 č.j. 2024/79616/650, aby případně vydané rozhodnutí neuveřejňovala, popř. je uveřejnila v anonymizované podobě bez uvedení identifikačních údajů účastníka řízení, správní orgán uvádí, že neshledal důvody k postupu dle § 14 odst. 2 písm. a), b), c) zákona o dohledu, a to ani s přihlédnutím k § 50 odst. 1 přestupkového zákona. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta dle zákona o podnikání na kapitálovém trhu, bude na pravomocné rozhodnutí muset být nahlíženo ve smyslu § 14 odst. 1 zákona o dohledu⁴⁴, kdy toto ustanovení požaduje zveřejnit rozhodnutí jako takové, tj. jeho výrok, odůvodnění i poučení. Současně toto ustanovení z uveřejnění vylučuje pouze údaje o třetích osobách a utajované informace.
85. Z výše uvedeného vyplývá, že se jedná o kogentní ustanovení, kdy ČNB je povinna uveřejnit pravomocné a vykonatelné rozhodnutí, které vydala. Účastník řízení se ve své žádosti dovolává primárně naplnění hrozících následků dle § 14 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona o dohledu. Správní orgán však neshledal naplnění podmínek ani u jedné z těchto výjimek, když uveřejnění tohoto rozhodnutí a) není nepřiměřené, neboť uložená pokuta nijak nevybočuje z dosavadní sankční praxe ČNB, b) nezpůsobí účastníku řízení nepřiměřenou újmu nad rámec běžné újmy způsobené uveřejněním jakéhokoli jiného sankčního rozhodnutí a c) nemůže vést k ohrožení stability finančního trhu, neboť se v případě účastníka řízení jedná o jednoho z mnoha distributorů na finančním trhu. Nadto správní orgán v žádosti nenalezl bližší zdůvodnění argumentu účastníka řízení, že zveřejnění rozhodnutí má potenciál způsobit nedostatečné porozumění či nejednoznačné přijetí ze strany trhů a narušit tak jejich řádné fungování a v krajním případě ohrozit stabilitu celého finančního trhu. Avšak i v případě, že by bližší odůvodnění účastník řízení poskytl, nelze jeho požadavku na anonymizaci všech údajů a informací, podle kterých by bylo možné účastníka řízení přímo či nepřímo identifikovat, vyhovět, neboť uveřejnění identifikačních údajů účastníka řízení nelze považovat za zjevně nepřiměřené ani způsobilé přivodit mu nepřiměřenou a vážnou újmu, ani způsobilé ohrozit stabilitu finančního trhu, jak je uvedeno výše. Správní orgán proto uzavírá, že účastníkem řízení tvrzené důvody co do míry svých dopadů na účastníka řízení neobstojí. Z toho důvodu nejsou dány podmínky pro uveřejnění rozhodnutí bez identifikačních údajů účastníka řízení.

D. Náhrada nákladů řízení (k výroku B.)

86. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníku řízení, který vyvolal správní řízení porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částka je stanovena prováděcím předpisem ke správnímu řádu, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění účinném do 30.6.2024⁴⁵. Z ustanovení § 6 odst. 1 této vyhlášky v uvedeném znění vyplývá, že paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč.

⁴⁴ Podle § 14 odst. 1 zákona o dohledu ČNB uveřejňuje na svých internetových stránkách pravomocná nebo vykonatelná rozhodnutí, která vydala podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů v oblasti kapitálového trhu, a to vždy s anonymizovanými údaji třetích osob a tak, aby nebyly zpřístupněny informace, na které se vztahuje zákon upravující ochranu utajovaných informací.

⁴⁵ Vyhláškou č. 145/2024 Sb., byla s účinností od 1.7.2024 paušální částka nákladů řízení zvýšena na 2 500 Kč. Podle čl. II této vyhlášky (Přechodné ustanovení) se náklady řízení zahájených a pravomocně neskončených předem nabytí účinnosti této vyhlášky stanoví podle dosavadních právních předpisů.

87. Vzhledem ke skutečnosti, že vedené správní řízení bylo, jak je podrobně uvedeno výše, vyvoláno tím, že účastník řízení porušil své právní povinnosti, uložil správní orgán účastníkovi řízení povinnost nahradit náklady tohoto správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Lhůta 30 dnů stanovená k zaplacení paušální částky nákladů správního řízení je pak zcela přiměřená s ohledem na výši stanovené povinnosti.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad podle ustanovení § 152 správního řádu k bankovní radě České národní banky, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem II, České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 téhož zákona 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D.
ředitel sekce dohledu
nad finančním trhem II
podepsáno elektronicky

Mgr. Luděk Pestr
ředitel odboru správních řízení
podepsáno elektronicky